

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de attributis, de visione Beatifica, de scientia Dei, ac
de ejus voluntate, & Providentia

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. XIII. Proponuntur duo argumenta desumpta ex definitione Tridentini,
Lutheri & Calvini errorem proscribentis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77232)

fitivo prædeterminandi voluntatem creatam ad materiale peccati materiale sumptum. Ut enim tale decretum habeat rationem medij respectu illius, non requiritur, quod illam omnibus modis, & in omni genere causæ, antecedit, sed sufficit quod eam præcedat in aliquo priori naturæ, & instantis à quo, in aliquo genere causæ; quamvis illam in alio genere supponat, & subsequatur, ut constat in exemplis supra adductis.

257. Ex dictis intelliges, quod licet decretum quo Deus statuit ab æterno ad actus malos & peccaminosos hominum & Angelorum concurrere, in aliquo sensu, prædefinitio & prædeterminatio appellari possit; potest tamen etiam postdefinitio & postdeterminatio nuncupari: licet enim in aliquo genere causæ sit prior determinatione voluntatis creatæ, in alio tamen est eâ posterior, & ab illa dependet, modo explicato, subindeque postdefinitio, & postdeterminatio appellari potest.

258. Contra hanc doctrinam, & mutuam illam in diverso genere causarum prioritatem, proponunt Adversarij plures instantias, quæ supra solutæ sunt. Et de hoc iterum agendum erit in Tractatu de justificatione, explicando mutuam prioritatem causalitatis & dependentiæ, quæ inter gratiam sanctificantem, & actus contritionis & charitatis intercedit.

Solum hic advertendum est, doctrinam illam de mutua causarum dependentia & causalitate, non esse Scholæ Thomisticæ peculiarem, sed plures etiam ex Patribus Societatis eam amplecti: Vazquez enim illa utitur in materia de justificatione, ad explicandum quomodo actus charitatis & contritionis effectivè à gratia justificante procedant, & nihilominus ad illam disponant. Bellarminus etiam illam mutuam dependentiam inter voluntatis actum, & iudicium practicè practicum à quo dirigitur agnoscit. Et nuper Claudius Typhanus, ejusdem Societatis Theologus, librum edidit de ordine, deque priori & posteriori, in quo fusillimè differit de hac mutua antecessione diverfi generis causarum. Cur ergo nobis pariter non licebit illa hic uti, ad diluenda argumenta quibus Adversarij nos urgent, & clavum clavum trudere, ac subtilitates scholæ, aliis subtilitatibus enodare? Præsertim cum Cardinalis Delingo ingenue fateatur, Vazquem & alios qui mutuam illam prioritatem in diverso genere causæ admittunt, non posse impugnare efficaciter præmotionem physicam, & gratiam prædeterminantem, quam Thomistæ docent, eaque mutuam prioritatem semel constitutâ, Thomistæ qui ad illam confugerint, ab illorum Recentiorum argumentis tutos esse. Et quamvis daretur doctrinam illam de mutua causarum dependentia, non esse certam, vel demonstrabilem, nemo tamen inficiari potest, eam ad minus esse valde probabilem, multoque tum intra tum extra Scholam D. Thomæ habere defensores, ac variis tum naturæ tum gratiæ exemplis suaderi posse; quod sufficit ad retundendum impetum Adversariorum contra nostram sententiam, quia ut communiter dicitur, *Solvere probabiliter, est solvere evidenter.*

§. XIII.

Proponuntur duo argumenta desumpta ex definitione Tridentini, Lutheri & Calvinii errorem proscribentis.

259. **O**bjiciunt insuper quidam Recentiores definitionem Tridentini sess. 6. can. 6. ubi sic ha-

A betur: *Si quis dixerit non esse in potestate hominis vias suas malas facere, sed mala opera ita ut bona Deum operari, non permissivè solum, sed etiam propriè & per se: adeo ut sit proprium opus ejus, non minus proditio Iudæ, quàm vocatio Pauli. Anathema sit.* Ex qua definitione Tridentini, duo erunt argumenta contra nostram sententiam. Primum est: In hoc canone proferbitur error Lutheri & Calvinii, & damnatur illud quod ipsi asserbant: At illi non dicebant Deum esse authorem peccati formaliter, aut formaliter instigare & movere ad malum; sed solum esse authorem illius voluntatis, quâ homo dum peccat, consentit, & succumbit tentationi, & ad illam voluntatem determinare; imò ad voluntatem creatam reducebant ipsum peccatum. Nam Calvinus lib. 2. instit. cap. 4. sic ait: *Execratio impiorum, & quæcumque inde sequuntur flagitia, opera Sathana nuncupantur: quorum tamen causa extra voluntatem humanam querenda non est, ex qua radix mali surgit, in qua fundamentum regni Sathanae (hoc est peccatum) residet.* Ergo Tridentinum damnat formaliter opinionem, quæ tenet Deum applicare voluntatem creatam ad entitatem, sive materiale peccati.

Secundum argumentum sic à quibusdam Recentioribus proponitur. Concilium in illo canone damnat sententiam quæ docet Deum non se habere permissivè solum in ordine ad peccata: Sed hoc sequitur ex sententia quæ asserit Deum prædefinire & prædeterminare materiale peccati: Ergo hæc sententia cum definitione Tridentini coherere nequit. Major patet, Minor verò probatur. Qui causat aliquid ad quod aliud infallibiliter & inevitabiliter sequitur, non censetur, nec dici potest (nisi abusivè & nugatoriè) se habere permissivè solum in ordine ad illud. Nam quia mors & cæcitas v. g. infallibiliter, & inevitabiliter, ad abscissionem capitis, aut confixionem oculorum, sequuntur; absurdum & ridiculum esset asserere, quod ille qui alteri caput abscindit, vel oculos configit, permissivè tantum se habeat ad ejus mortem, vel cæcitatem. Sed ex prædefinitione & prædeterminatione materialis peccati, infallibiliter, & inevitabiliter sequitur peccatum quia impossibile est ut homo habeat actum positivum odij Dei v. g. in voluntate, & actum intellectus quo cognoscit per iudicium indifferens, hunc actum esse malum & prohibitum, & non peccet: Ergo &c.

Confirmatur primò: Deum permissivè concurrere ad aliquid, est illud non impedire, cum possit: Sed positâ prædeterminatione ad materiale peccati, Deus non potest impedire sequelam malitiæ, ut jam ostendimus: Ergo nec permissivè ad illam se habere.

Confirmatur secundò: Ut Deus prædeterminans voluntatem ad materiale peccati, posset dici se habere permissivè solum in ordine ad formale, oporteret quod positò materiali, restaret adhuc aliqua alia actio, per quam produceretur formale: Sed positò materiali nulla restat actio, per quam producat formale, cum illud immediatè resultet ad positionem materialis, sicut relationes & privationes immediatè resultant ad positionem fundamenti: Ergo Deus prædeterminans voluntatem ad materiale peccati, non potest dici se habere permissivè in ordine ad formale,

E